

Čo je chrípka?

Chrípka je vysoko nákazlivé infekčné ochorenie dýchacích ciest charakterizované náhlym začiatkom, zimnicou, triaškou, horúčkou (nad 38 °C), únavou, bolesťami hlavy, svalov a kĺbov, neskôr sa pridruží kašeľ a nádcha. Patrí medzi najčastejšie ľudské infekčné ochorenia. Každoročne postihne 10 % svetovej populácie. Ide o závažné ochorenie, ktoré je príčinou úmrtí tisícov ľudí na celom svete každý rok.

Je chrípka „banálne“ ochorenie bez komplikácií?

Priebeh ochorenia chrípky a jeho dopad závisí od viacerých faktorov, ako je napr. miera patogenity vírusu, ale aj vek a zdravotný stav osôb. Riziko vzniku komplikácií chrípky zvyšuje napr. prítomnosť chronických ochorení, fajčenie a obezita. U mladých zdravých osôb je väčšinou nekomplikovaný, trvá 7 – 14 dní. K najčastejším komplikáciám patria zápal stredného ucha, zápal prínosových dutín a zápal pľúc. Menej často môže prísť aj ku komplikáciám postihujúcim srdce alebo nervový systém, prípadne až k úmrtiu.

Čo spôsobuje chrípku?

Užitočné otázky a odpovede o chrípke

Napísal Administrator

Piatok, 06. október 2017 13:35 - Posledná úprava Piatok, 06. október 2017 13:39

Pôvodcom chrípky je vírus chrípky, ktorý má niekoľko typov a subtypov a vyznačuje sa veľkou premenlivosťou. Vírus často mení svoje vlastnosti a takmer každú sezónu kolujú v populácii iné typy vírusu.

Prameňom pôvodcu nákazy je chorý človek. Najvyššia nákazlivosť je na začiatku ochorenia, pri komplikovanom priebehu môže trvať aj dlhšie. Nákaza sa prenáša kvapôčkovou infekciou. Chorý vylučuje vírus pri kašľaní, kýchaní a rozprávaní, ale nákaza je možná aj kontaminovanými rukami a predmetmi.

Ako sa lieči chrípka? Zaberajú na ňu antibiotiká?

Liečba je väčšinou symptomatická. Keďže ide o vírusové ochorenie, nelieči sa antibiotikami. Je možné použiť antivirotiká, tie sa musia nasadiť do dvoch dní od začiatku príznakov. Chrípku je potrebné vyležať. Odporúčajú sa lieky tlmiace bolesti hlavy, svalov a na zníženie teploty. Únavu a malátnosť je však možné pociťovať ešte niekoľko dní, či týždňov po ústupe chrípky.

Koho postihuje chrípka?

Chrípka môže postihnúť kohokoľvek a závažné problémy súvisiace s chrípkou sa môžu vyskytnúť v akomkoľvek veku, ale určité osoby sú vo vysokom riziku vzniku závažných komplikácií chrípky, v prípade že ochorejú. Sem patria staršie osoby, osoby s chronickými ochoreniami (astma, diabetes, ochorenie srdca), tehotné ženy a malé deti.

Kedy hovoríme o chrípkovej epidémii?

Vo všeobecnosti hovoríme o epidémii vtedy, ak ide o nahromadenie viacerých alebo mnohých ochorení vyvolaných v pomerne krátkom čase na ohraničenom mieste tým istým pôvodcom nákazy. Podľa geografického šírenia sa rozoznávajú lokálne, okresné, krajské či celoštátne epidémie.

Užitočné otázky a odpovede o chrípke

Napísal Administrator

Piatok, 06. október 2017 13:35 - Posledná úprava Piatok, 06. október 2017 13:39

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky kontinuálne monitoruje a vyhodnocuje situáciu vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení. Zároveň zverejňuje odporúčania, ako chrípke predísť prostredníctvom svojej webovej stránky, sociálnej siete či médií.

Ako spoznáme príznaky chrípky?

- náhly nástup príznakov z plného zdravia,
- vysoká teplota – nad 38 °C,
- typický úvodný príznak je bolesť kĺbov,
- silná bolesť hlavy, často za očami,
- bolesť svalov v rukách, v nohách a na chrbte,
- suchý, dráždivý kašeľ,
- často sa objaví zimnica a triaška,
- po 48 hodinách sa môže prejavíť nádcha a bolesť hrdla.

Kedy hovoríme o prechladnutí?

Okrem chrípky na jeseň zvyknú potrápiť aj iné akútne respiračné ochorenia. Najčastejšie ich spôsobujú viaceré vírusy (napr. rinovírusy, adenovírusy, koronavírusy) alebo baktérie (streptokoky, stafylokoky, hemofily, bordetely). Vstupnou bránou infekcie sú predovšetkým dýchacie cesty. K vírusovej infekcii horných dýchacích ciest sa niekedy môže pridať bakteriálna infekcia a spôsobiť napríklad zápal prínosových dutín, ucha, alebo dolných dýchacích ciest.

Ako spoznáme príznaky prechladnutia?

- prechladnutie sa prejaví postupne,
- teplota zvyčajne nebýva vyššia ako 38 °C,
- kĺby bolia iba zriedkavo,
- často sa prejaví bolesť svalov v rukách, v nohách a na chrbte,
- jeden z možných príznakov je kašeľ,
- od začiatku sa objaví nádcha a bolesť hrdla.

Kde počas chrípkovej sezóny nájdete aktuálne informácie o chorobnosti na chrípku a akútne respiračné ochorenia?

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky kontinuálne monitoruje a vyhodnocuje

situáciu vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení. Na webovej stránke www.uvzsr.sk každý týždeň v piatok zverejňujeme aktualizovanú „Informáciu o výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení v Slovenskej republike“ za daný kalendárny týždeň. Zároveň zverejňujeme odporúčania, ako chrípke predísť prostredníctvom svojej webovej stránky, sociálnej siete či médií.

Prečo je dobré dať sa zaočkovať proti chrípke?

Očkovanie je najdostupnejšia a najúčinnnejšia prevencia proti chrípke. Štatistické údaje dokazujú, že pri súčasnej nízkej zaočkovanosti celkovej populácie u nás, sa vyskytnú menšie alebo väčšie epidémie každý rok. Očkovanie pomáha jednotlivcom, ale aj kolektívom, ak sa zaočkuje väčší počet ľudí, napríklad v školách, v škôlkach, či na pracoviskách. Vytvorí sa kolektívna imunita, ktorá eliminuje riziko šírenia ochorenia.

Kedy je najlepšie obdobie na očkovanie?

Najvhodnejšie obdobie je október a november. Po očkovaní trvá približne 10 – 14 dní, kým sa v tele vytvorí dostatočná hladina protilátok, ktoré chránia pred chrípkou. Ochranný účinok trvá šesť mesiacov. Očkovanie je možné aj v zimných mesiacoch, až do objavenia sa epidémie. Pri očkovaní počas epidémie ale hrozí, že očkovaná osoba ochorie skôr, než sa v organizme vytvorí ochranné protilátky.

Ako sa vyvíja očkovacia látka proti chrípke?

Cirkulácia chrípkových vírusov sa vzhľadom na ich premenlivosť sa neustále monitoruje v celosvetovej sieti laboratórií. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vyhodnotí na základe monitoringu situáciu a skupiny odborníkov navrhnu každý rok zloženie chrípkových vakcín. Vakcíny sú bezpečné, ochrania pred vírusmi chrípky, ktorých antigény sa nachádzajú v očkovacej látke pre danú sezónu.

Prečo je potrebné očkovanie každý rok?

Chrípkový vírus podlieha genetickým zmenám – mutáciám. Po prekonaní ochorenia nezískate doživotnú imunitu, môžete sa opakovane infikovať inými kmeňmi vírusu chrípky. Ochranný účinok vakcíny trvá obvykle 6 až 12 mesiacov.

Aká je účinnosť vakcín proti chrípke?

Efektivita očkovania závisí od veku, imunitného systému jedinca a od podobnosti kmeňov vírusu chrípky vo vakcíne, s cirkulujúcimi kmeňmi v populácii v danej sezóne. Za predpokladu zhody vakcinálnych vírusov s cirkulujúcimi platí, že každý ľudský organizmus je jedinečný a nemusí na očkovanie zareagovať rovnako. Určité malé percento očkovaných osôb si po očkovaní nevytvorí protilátky, alebo si ich nevytvoria v dostatočnom množstve. Dôležité tiež je, aby očkovanie podstúpil iba zdravý človek, bez akútneho horúčkovitého ochorenia.

Ochráni vakcína proti chrípke aj pri prechladnutí?

Očkovanie proti chrípke chráni pred vírusmi chrípky, nezabráni iným akútnym respiračným ochoreniam, spôsobeným inými vírusmi a baktériami. Podobnosť klinických príznakov súvisí s tým, že pôvodcovia ochorení z prechladnutia, rovnako ako chrípka, napádajú respiračný systém, či už horné alebo dolné dýchacie cesty a pľúca. Na rozdiel od chrípky sa však príznaky akútnych respiračných ochorení rozvíjajú postupne. Býva to bolesť hrdla, nádcha, kašeľ, teplota väčšinou do 38 stupňov Celzia, bez výraznej bolesti hlavy, svalov, zimnice a nadmerného vyčerpania.

Je pravda, že ľudia, ktorí sa dajú zaočkovať, ľahšie dostanú chrípku?

To, či má človek chrípku, sa dá s istotou potvrdiť až po laboratórnom potvrdení. Zlyhanie očkovania môže nastať v dvoch prípadoch. Človek ochorie na vírus chrípky, ktorý nie je vo

Užitočné otázky a odpovede o chrípke

Napísal Administrator

Piatok, 06. október 2017 13:35 - Posledná úprava Piatok, 06. október 2017 13:39

vakcíne, alebo vtedy, ak si po očkovaní nevytvorí dostatočnú hladinu ochranných protilátok. U tých, ktorí sa nakazili chrípkou napriek tomu, že boli očkovaní, je však pravdepodobné, že ochorenie bude mať miernejší priebeh, bez komplikácií a je aj menšia pravdepodobnosť, že si vyžiada hospitalizáciu, alebo že vyústi do úmrtia.

Aké nežiaduce účinky môže mať očkovanie?

Každý liek, vrátane očkovania môže spôsobiť nežiaduce účinky. Pri očkovaní proti chrípke to býva najčastejšie bolesť, začervenanie a zatvrdnutie miesta vpichu. Môže sa vyskytnúť aj zvýšená teplota, únava a bolesti svalov. Nežiaduce účinky spravidla odznejú do dvoch až troch dní. Sú signálom, že organizmus na vakcínu zareagoval.

Kto sa nemôže dať zaočkovať?

Kontraindikáciou očkovania je alergia na ktorúkoľvek zložku vakcíny, či ide o liečivo, alebo pomocné látky. Očkovanie sa má odložiť v prípade stredne závažného alebo závažného horúčkovitého ochorenia alebo akútneho ochorenia.

Platia očkovanie zdravotné poisťovne?

Zdravotné poisťovne už niekoľko rokov hradia chrípkovú vakcínu. Praktický lekár vám predpíše na vakcínu recept a po jej vyzdvihnutí vás zaočkuje.

Epidemiológovia odporúčajú očkovanie najmä:

- tehotným ženám

Užitočné otázky a odpovede o chrípke

Napísal Administrator

Piatok, 06. október 2017 13:35 - Posledná úprava Piatok, 06. október 2017 13:39

- osobám s chronickým ochorením srdca alebo pľúc, metabolickým alebo obličkovým ochorením, s chronickým ochorením pečene, s chronickým neurologickým ochorením, ľuďom s oslabenou imunitou
- ľuďom nad 59 rokov
- obyvateľom zariadení pre dlhodobu chorých
- deťom od šiestich mesiacov do päť rokov
- zdravotníckym pracovníkom vrátane tých, ktorí pracujú v zariadeniach starostlivosti o starších alebo telesne postihnutých
- ľuďom, ktorí sú v rámci svojej profesie v kontakte s veľkým množstvom ľudí